

SNAS

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA

METODICKÁ SMERNICA NA AKREDITÁCIU

SVEDECKÉ POSUDZOVANIE INŠPEKČNÝCH ORGÁNOV

MSA–I/03

Vydanie: 3

Aktualizácia: 1

BRATISLAVA

Jún 2021

Spracoval: Ing. Stanislav Musil, PhD.

Preskúmal: RNDr, Lívia Kijovská, PhD.

Schválil: Mgr. Martin Senčák

Účinnosť od: 11.06.2021

*Nadobudnutím účinnosti tejto MSA končí účinnosť **MSA-I/03** zo dňa 01.02.2017.*

Táto MSA neprešla jazykovou úpravou.

Metodické smernice na akreditáciu sa nesmú rozmnožovať a kopírovať na účely predaja.

Dostupnosť MSA: <https://www.snas.sk>

OBSAH**Strana**

1	ÚVOD	4
2	POUŽITÉ SKRATKY	4
3	SÚVISIACE DOKUMENTY	4
4	POSTUP PRI SVEDECKOM POSUDZOVANÍ	4

1 ÚVOD

Touto metodickou smernicou sa upravuje svedecké posudzovanie inšpekčných orgánov. Smernica je záväzná pre SNAS, žiadateľov o akreditáciu a akreditované osoby.

2 POUŽITÉ SKRATKY

MSA	Metodická smernica na akreditáciu
SNAS	Slovenská národná akreditačná služba

3 SÚVISIACE DOKUMENTY

ISO/IEC 17020	Posudzovanie zhody. Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu
MSA – I/01	Oblasť a rozsah akreditácie inšpekčných orgánov
MSA – I/02	Smernica na aplikáciu ISO/IEC 17020
MSA – 04	Postup pri akreditácii

4 POSTUP PRI SVEDECKOM POSUDZOVANÍ

4.1 Svedecké posudzovanie je súčasťou akreditačného posudzovania inšpekčných orgánov. Cieľom svedeckého posúdenia je hodnotenie dodržiavania dokumentovaných postupov v praxi a ubezpečenie sa, že výsledky inšpekcie sú dôveryhodné.

4.2 Obsahom svedeckého posudzovania je sledovanie výkonu činnosti inšpekcie v inšpekčnej oblasti (podoblasti), ktorá je deklarovaná v rozsahu akreditácie.

4.3 Rozsah a charakter svedeckého posudzovania je určený rozsahom akreditácie, počtom a zložitosťou skupín akreditovaných oblastí (podoblastí). Zvýšený dôraz sa pri svedeckých posúdeniach kladie na tie inšpekcie, ktoré sú náročnejšie a/alebo závažnejšie z hľadiska ich výkonu, bezpečnosti a ochrany zdravia alebo ochrany životného prostredia.

4.4 Pri stanovení svedeckého posudzovania sa zvažujú nasledujúce kritériá:

- rozsah akreditácie
- požadovaný rozsah odborných stanovísk inšpektorov
- celkový počet inšpektorov
- frekvencia jednotlivých typov inšpekcie

- počet pracovísk inšpekčného orgánu
- história výkonov počas akreditačného cyklu
- certifikácia osôb alebo iné potvrdenie kompetentnosti inšpektorov
- systém školení inšpekčného orgánu
- efektívnosť interného monitorovania inšpektorov
- organizačná stabilita a uvedomenie si rizík činností inšpekčného orgánu
- ďalšie štatutárne požiadavky

4.5 Svedeckému posudzovaniu podlieha celý rozsah akreditácie. Svedecké posúdenie sa vykonáva počas doby platnosti akreditácie, pričom výber posudzovaných oblastí (podoblastí) inšpekcie sa vykonáva na základe vzorkovania:

- a) akreditácia - všetky oblasti (podoblasti) inšpekcie
- b) reakreditácia - všetky oblasti (podoblasti) inšpekcie okrem tých, ktoré boli svedecky posúdené pri dohľadoch a rozšíreniach akreditácie v rámci daného akreditačného cyklu a kde neboli zistené nedostatky
- c) rozšírenie akreditácie - všetky oblasti (podoblasti) inšpekcie, ktorých sa týka rozšírenie
- d) dohľad - pomerný počet oblastí (podoblastí) inšpekcie z ich celkového počtu (stanovené v karte dohľadov)

Poznámka:

Pomerným počtom sa rozumie rovnomerné rozdelenie svedeckých posúdení oblastí/podoblastí inšpekcie tak, aby bol pokrytý celý rozsah akreditácie počas jedného akreditačného cyklu.

Akreditačný cyklus pozostáva z dohľadov a reakreditácie. Pri reakreditácii môžu byť svedecky posudzované aj tie predmety inšpekcie, ktoré už boli posudzované pri dohľadoch a rozšírení akreditácie.

V prípade, že v rámci oblasti inšpekcie sú podoblasti s rovnakým princípom alebo postupom inšpekcie, môže sa vykonať len jedno svedecké posúdenie.

Pri veľkom počte pracovísk inšpekčného orgánu a veľkom počte podoblastí je možné pri akreditácii na základe rizika spojeného s činnosťami alebo s lokalitami využiť postupy vzorkovania.

4.6 Ak má žiadateľ alebo akreditovaný subjekt viacej samostatných pracovísk, svedecké posudzovanie inšpekcie sa vykonáva na základe vzorkovania:

- a) akreditácia – všetky pracoviská a všetky oblasti (podoblasti) inšpekcie;
- b) reakreditácia – oblasti (podoblasti) inšpekcie a pracoviská tak, aby za použitia postupov vzorkovania a rizika spojeného s činnosťami alebo s lokalitami boli posúdené v rámci jedného akreditačného cyklu (dohľady a reakreditácia) všetky jeho pracoviská a všetky podoblasti (predmety) inšpekcie s prihliadnutím na zistené nedostatky počas akreditačného cyklu;
- c) rozšírenie akreditácie – všetky oblasti (podoblasti) inšpekcie a relevantné pracoviská, ktorých sa týka rozšírenie.
- d) dohľad – vykonáva sa na základe karty dohľadov. Svedecké posúdenie sa podľa karty dohľadov plánuje tak, aby boli v rámci akreditačného cyklu posúdené všetky oblasti (podoblasti) inšpekcie a všetky pracoviská.

4.7 Pri akreditácii sa posudzujú všetky podoblasti v rámci rozsahu akreditácie a všetky pracoviská, okrem špecifických podoblastí s rovnakým princípom alebo postupom inšpekcie, kedy sa môže vykonať len jedno svedecké posúdenie za jednu podoblasť.

4.8 Pri reakreditácii a dohľade, ak sú v rozsahu akreditácie v položke Inšpekčná oblasť bližšie špecifikované konkrétne podoblasti inšpekcie, svedecky sa posudzuje iba jedna podoblasť inšpekcie a ostatné sa posúdia odbornými pohovormi s inšpektormi a vertikálnym auditom zložiek. SNAS na základe predchádzajúcich posudzovaní a rizika spojeného s činnosťami alebo s lokalitami môže svedecky vykonať aj väčší počet svedeckých posúdení v rámci jednej oblasti inšpekcie.

4.9 Ak pri akreditácii a rozšírení v rámci jednej podoblasti inšpekcie je viac pracovísk, svedecké posúdenie sa môže vykonať inšpektorom/mi z jedného pracoviska a všetky ostatné pracoviská sa preveria odbornými pohovormi inšpektorov z týchto ostatných pracovísk.

4.10 Počas svedeckého posudzovania posudzovacia skupina sleduje napr.:

- či má inšpektor všetky potrebné a aktuálne metódy, postupy, tlačivá
- či inšpektor vykonáva inšpekciu nestranne, nediskriminačne, nezaujate
- dodržiavanie dokumentovaných metód a postupov
- záznamy inšpektora
- vhodnosť použitého zariadenia
- manipuláciu so vzorkami
- kompetentnosť inšpektora pri vyhodnotení zistení
- vyhotovenie správy z inšpekcie, atď.

4.11 Ak nemá akreditovaný CAB možnosť zabezpečiť pre účely svedeckého posudzovania niektorej oblasti/podoblasti inšpekcie jej skutočný výkon, je možné vykonať svedecké posúdenie simulovanej inšpekcie. Táto inšpekcia musí byť vykonaná ako riadna inšpekcia na konkrétnom predmete inšpekcie a u konkrétného zákazníka s tým rozdielom, že nie sú realizované niektoré činnosti a/alebo postupy vo vzťahu k zákazníkovi (napr. objednávka).

4.12 Inšpektora, ktorý bude svedecky posudzovaný pri inšpekcii, určí SNAS. Výber a reprezentatívny počet inšpektorov, ktorí majú byť svedecky posúdení, závisí od preukázanej stability služieb inšpekčného orgánu. Pri výbere inšpektora rozhodujú nasledovné kritériá:

- nový inšpektor
- kvalifikácia a skúsenosti
- početnosť vykonaných inšpekcií

Poznámka:

Pri výbere inšpektora SNAS rozhoduje podľa týchto pravidiel:

- 1) problémoví inšpektori podoblasti;*
- 2) noví inšpektori podoblasti;*
- 3) svedecky neposúdení inšpektori v podoblasti;*
- 4) inšpektori menej svedecky posúdení v podoblasti alebo menej skúsení vo výkone inšpekcie podoblasti.*

4.13 Ak má inšpekčný orgán veľký počet inšpektorov, nemusia byť svedecky posúdení všetci inšpektori. V takomto prípade je ich kompetentnosť preverená na základe vzorkovania odborným pohovorom, ktorý vykoná posudzovacia skupina. Pohovor je možné vykonať aj v skupine s vybraným počtom inšpektorov.

Poznámka:

Pri výbere inšpektora SNAS rozhoduje podľa týchto pravidiel:

- 1) problémoví inšpektori podoblasti;*
- 2) noví inšpektori podoblasti;*
- 3) pohovorom alebo svedecky neposúdení inšpektori v podoblasti;*
- 4) inšpektori menej pohovorom alebo svedecky posúdení v podoblasti alebo menej skúsení vo výkone inšpekcie podoblasti.*

V prípade zistených nedostatkov pri pohovore, pochybnosti o spôsobilosti inšpektora alebo pochybnosti o zavedenom systéme manažérstva sa počet vykonaných pohovorov zvýši minimálne o jedného inšpektora pre danú oblasť (podoblasť) inšpekcie.

4.14 CAB je povinný zabezpečiť vstup posudzovateľov SNAS do priestorov, kde sa má uskutočniť svedecké posúdenie.

***

© SNAS 2021